

Základy verejných financií

Úlohou verejných financií je zhromažďovanie a výdaj peňažných prostriedkov cez verejné rozpočty (štátny rozpočet, rozpočet VÚC, obce). Základný rozdiel medzi verejnými a súkromnými financiami je ten, že verejné financie sú zhromažďované ako povinné platby, využívané na realizáciu verejných potrieb ako napríklad zabezpečenie služieb zdravotníctva, školstva, polície, výstavba a údržba ciest atď.

Základné príjmy do verejných rozpočtov tvoria:

- Dane (daň z príjmu, DPH, spotrebná daň...)
- Povinné poistenie
- Poplatky, pokuty, clá, penále

Pri téme príjmy sa žiactvo učí čítať výplatnú pásku, poznať rozdiel medzi hrubou a čistou mzdou. Tu treba poukázať na to, že odvody do poisťovní a zrazená daň idú cez rôzne verejné inštitúcie do verejných rozpočtov.

V rámci tejto témy chceme ukázať na to, čo štát pre svojich občanov za tieto peniaze nakupuje.

Odporúčané zdroje a aktivity:

Táto stránka to má zaujímavo robené, že celkové verejné výdavky sa rozrátajú na občana:

<https://www.cenastatu.sk/ucet>

Žiaci a žiačky si môžu navoliť vlastné rozdelenie, napr. koľko financií by dali na zdravotníctvo, školstvo a nakúpiť si "vlastný štát": <https://www.cenastatu.sk/supermarket>

Je tu tiež pekne spravené aj grafické zobrazenie, ktoré ukazuje verejné výdavky ako vesmír:

<https://www.cenastatu.sk/vesmir/>

O štátnom rozpočte a verejných výdavkoch:

<https://dobraskola.sk/o-statnom-rozpocete-a-verejnych-vydavkoch/> (aktivita, ktorá tiež využíva stránky Cena štátu).

<https://financie.sk/pre-skoly/dane-a-statny-rozpocet/>